№ 111.

KURJER POLSKI

Wszystko dla wszystkich

WARSZAWA
Sobota dnia 27 Marca r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wiadomości Krajowe.

Radą administracyjna pod d. 23 b. m. mianowała: X. X. Michała Leszczyńskiego kanonikiem w kątedrze lubelskiej; Ignacego Bolewskiego proboszczem we wsi Mierzycach; Józefa Magowskiego proboszczem w Morzysławiu; Mikołaja Filanowicza proboszczem obrządku grecko-katolickiego we wsi Kijowcu; Andrzeja Piaseckiego proboszczem we wsi Brwilnie.

Taż rada administrecyjna potwierdziła zapisy summ: 1.) zł. 300 dla szpitalu Dzieciątka Jezus. 2.) zł. 300 dla szpitalu ewangelickiego i zł. 300 dla Towarzystwa Dobroczynności przez niegdy Augusta Wilhelma Pulewkę kupca warszawskiego testamentem d. 28 czerwca 1829 r. zapisanych.

Wisła pod Toruniem puściła jeszcze w nocy z. d. 16 na 17 marca. Pod Forduniem zrobił się był wielki zator, nie spodziewano się jednak bardzo wielkiego wylewu, gdyż woda nie była wielka. Zresztą mieszkańcy Zuław zawczasu myśleli o swojém bezpieczeństwie i zaopatrzyli się w dostateczną ilość czólen.

W tych dniach wyszedł *Pamiętnika Sandomiérskiego* postyt VI, zawiera następujące rzeczy: — 1. Historja królów szwedzkich, ciąg dalszy, a dokończenie panowania Eryka XIII. — 2. Panowanie Jana III króla szwedzkiego, ojca Zygmunta III króla polsk. 3. Pogrzeb Katarzyny Jagiellonki królowéj szwedz. (Przekład z oryginału szwedzkiego). — 4. Programma powyższego pogrzebu wczasie gdy orszak wyruszy z Sztokolmu do Upsalu dnia 15, 16 i 17 lutego 1584 r. — 5. Opis grobowca znajdującego się w kościele katedralnym w Upsalu wystawionego na rozkaz Jana III swéj małżonce. — Witanie króla JMci Zygmunta Augusta od posłów z Wielkiéj Polski od Jana Sierakowskiego r. 1548. — 7. Na to witanie króla JMci odpowiedź dosyć skłonna, łaskawa, uczciwa, jeżeli ją kiedy Polacy przedtém uczciwszą z ust Pana swego słyszeli. — 8. Czynność sejmu tego dalsza (1548). — 9. O ożenieniu się J. K. Mci. — 10. Żegnanie posłów od rycerstwa przez Ur. Jana Sierakowskiego, w Piotrkowie. — 11. List królowéj Bony do Bagieńskiego (po polsku) rządcy zamku i dóbr Baru. — 12. List 2gi Królowéj Bony do tegoż 1542. — 13. Dodatek do tegoż listu. — 14. Stefan Batory król zakazuje, listem pisanym do Abraamowicza starosty Lidzkiego z obozu z pod Pskowa r. 1581 d. 30 Września, prześladować różnowierców. 15. Wspomnienie o Dobromilu Herburtów. — 16. Malowanie Dobromilskie w domu Herburtów. — 17. Sposób życia na świecie z rękopismów z r. 1620. — 18 Kilka powiastek. — 19. Co lepszego na świecie? — 20. Obliczenie włości Korony i Litwy, pod Zygmuntem III. — 21. List Leopolda I cesarza niemieckiego do Jana III króla polskiego, w którym donosi o odniesionych dwóch zwycięztwach przez wojska cesarskie pisany 1689. — 22. Kassandra europejska, dokończenie. — 22. Poezje ulotne Olbrychta Karmanowskiego. — 24. Podpisy (facsimile) królów polskich i wsławionych ludzi. — 25. Wojna sandomiérska z r. 1809. — Sobótka, z powieści gminnych, przez Adama Podymowicza magistra filozofji. — 27. Madejowe łoże przez tegoż. — Ryciny załączają się do tego poszytu: 1. Rycina przedstawiająca Jana III króla szwedzkiego. — 2. Katarzyny Jagiellonki małżonki tegoż. — 3. Grobowiec Katarzyny Jagiellonki. — 4. Podpisy królów wielkich i wsławionych ludzi. Wszystkie na miedzi wykonane. — Pamiętnik Sandomiérski wychodzi każdego miesiąca zaczynającego ćwierć roku. — T. z r. 1829 płaci się zł. 18. Tom z r. 1830 płaci się zł. 24. — Razem kosztują obadwa tomy 42 zł. — Pojedynczo nie przedają się tomy. — W Warszawie we wszystkich xięgarniach, na prowincji na pocztamtach przyjmuje się prenumerata.

Ner 7 Miotełek wyszedł z litografji i może być odebranym przez prenumeratorów w miejscach wia-

domych: w handlach Dal Troza, Magnusa, Klukowskiego, Ehestaedta, Wemmera, w sklepie ubogich, Ciechanowskiego i Soliaka, oraz w xięgarni Szteblera i w kantorze A. Gałęzowskiego i kom.; można oprócz tego dostać pojedynczych sztuk po 2 zł. 15 gr. Na prowincji prenumerata przyjmuje się po wszystkich urzędach pocztowych.

Do jakiego stopnia złość i zazdrość między niektóremi zwierzętami dochodzi, następujące godne uwagi zdarzenie przekonywa: W województwie sandomiérskiém w okolicy kopalń rządowych, Górnik idący na robotę, spostrzegł w lesie bijące się dwa głuszce. Szło to zapewne o sprawę miłosną, gdyż obok nich widział samicę, która starała się rozbroić dwóch najmocniéj na siebie zawziętych rywali. Zwolna szedł on ku nim i rzucił między nie kawałek drzewa. To jednak nie odstraszyło ich zupełnie, uleciały kilka kroków i na nowo rozpoczęły walkę, którą tak mocno były zajęte, że człowiek mógł się zbliżyć i jednego, jedną a drugiego drugą ręką uchwycić. Ptaki te przecież nie zważając na grożące im niebezpieczeństwo w jego ręku jeszcze ku sobie się rwały. Gdy z niemi człowiek doszedł do kopalni rzucił dwóch zapaśników do kilku sążni głębokiego szybu, mając zamiar schwytać samicę, która tuż za nim postępowała. Próżne jednak były jego usiłowania, a gdy stracił już całą nadzieję, wraca do swojéj zdobyczy. Lecz jakie było jego zadziwienie gdy spostrzegł, że w szybie jeszcze pojedynkowały się dwa te zawzięte ptaki.

Z instytutu ophtalmicznego ś. p. Edwarda Xięcia Lubomirskiego uwiadamia podpisany, iż w dniu 31 t. m. o godzinie 11 zrana wykona operacje na sześciu osobach, z których cztérem będzie operował katarakte, jednéj sztuczną zrzenicę, i jednéj tak zwaną Cataracta secundariae, ostatnią tę operację zrobi instrumentem własnego wynalazku; zaprasza przeto znawców i ciekawych o wyżéj oznaczonéj godzinie. — *Angel* lekarz główny instytutu ophtalmicznego.

Dyrektor jeneralny korpusu królewskiego inżenierów dróg i mostów, P. Christiani ogłosił publiczne licytacje na roboty przy budowie części traktu głównego petersburskiego od Kowna do Dünaburga, czyli Dźwinogrodu; mieszkańcy królestwa polskiego są przypuszczeni do licytacji.

Wiadomości handlowe umieściły następujący artykuł z Wilna: Mówią tu o mającym się utworzyć znacznym domie handlowym pod kierunkiem zamożnego obywatela, znajomego już w świecie uczonym i handlowym. Spólnikami domu tego mają być najzamożniejsi obywatele Litwy. Będzie to prawdziwém dobrodziéjstwem dla miasta naszego, którego handel jest dotąd wyłącznie prawie w ręku żydów, a czynności bankowe ograniczają się na wexlarstwie. Przewidzieć można z łatwością, jak korzystne będą operacje domu, za pośrednictwem którego znaczne odbywać się mogą likwidacje między Rossją, Prusami i resztą Europy.

Donoszą z Gdańska że w d. 18 marca sprzedano 80 łasztów 121 do 124 funt. pszenicy po 345 zł., i 26 ł. po 480 z. Jeden z tamtejszych domów kupił 100 ł. z warunkiem dostawienia za otworzeniem się żeglugi po 470 zł. Pośledniejsze gatunki sprzedają po 310. Największa jednak liczba zleceń nie może być uskutecznioną z powodu zbyt wysokiéj ceny, przy któréj trzymają się właściciele.

Bank Polski zawiadamia niniejszém osoby mające zamiar podjęcia się budowy traktów bitych, że są do przejrzenia codziennie od godziny 9 zrana do 2 po południu w Banku w wydziale handlu, następujące anszlagi: Na trakt krakowski, na stacją od Białobrzeg do Radomia; od Radomia do Szydłowca; od Szydłowca do Suchedniowa; od Suchedniowa do Kajetanowa; od Kajetanowa do Kielc; od Jędrzejowa do granicy obwodu Miechowskiego; od Miechowa do Słomnik; od Słomnik do Widomy. Na trakt lubelski: na stacją od Mniszewa do Ryczywoła; od Ryczywoła do Kozienic; od Kozienic do Gniewoszewa; od miasta Granicy do góry pod Puławami. Na trakt wołyńsko-szlązki: na stacją od Radomia do Zwolenia. Na trakt płocki: na stacją od Jabłony do Nowegodworu; od Nowegodworu do twierdzy Modlina. Anszlagi te przez 4 tygodnie zostawać będą do przejrzenia, po których upłynieniu, Bank przystąpi do zawarcia kontraktu z tym, kto najkorzystniejsze warunki ofiarować będzie. — *W Warszawie d. 24 marca 1830 r.* — Radca stanu prezes (*podpisano*) L. Hr. Jelski. — Sekretarz Jlny (*podpisano*) B. Niepokojczycki z.

(A. n.) Aby zaspokoić ciekawość zapytującego się o stolicę sądu pokoju pow. Ostrzeszowskiego uwiadamiam, iż z powodu rozdzielenia ptu Ostrzeszowskiego exystują dwa pty Ostrzeszowskie, jeden W. Xtwie Poznańskiém, drugi w królestwie polskiem, w Xtwie Poznańskim sąd pokoju exystuje w Kempnie. W król. polskiém dla ptu Ostrzeszowskiego sąd pokoju w Wieluniu jest przeznaczony.

W mieście Słupia stara położoném u spodu góry Łysej świętego krzyża, w pierwszych dniach marca r. b. umarł W. Włocki, nadleśny jeneralny lasów dóbr supprymowanych. Cnotliwy ten i zasłużony urzędnik w posługach krajowych zjednał sobie niepospolite zalety, tak władz wyższych jako téż powszechną miłość i szacunek, tych wszystkich, którzy go dobrze znali.
A. F.

Dnia wczorajszego żądano na giełdzie war. za pols. listy zastawne nielicząc wartości kuponu wynoszącéj zł. 1 gr. $1\frac{1}{3}$ po 98 zł. 20 gr.; za stare nowe dukaty hol. po 19 z. 25 gr.; za rossyjskie dukaty ważne po 19 zł. 22 gr.; za rossyjskie assygnaty płacono po 181 zł. 20 gr. Polskie obligacje udziałowe nie miały ani przedających, ani kupujących.

Dziś zrana stopni ciepla 2. — Wczoraj w południe 6.

TEATR NARODOWY. Dziś: Nowa Op. Hrabia Ory.

Wiadomości Zagraniczne

P. Bernaradazzi podróżując w górach Kaukazkich odkrył nad rzéką Kuban, w okolicach przez Czerkiesów zamieszkałych, ślady niewątpliwe świątyń chrześcjańskich. Czerkiesi zapewniali go, że on był piérwszym Europejczykiem, który w nowszych czasach tamtejsze siedziby ich zwiedził.

Roku zeszłego wprowadzono do Rossji oclonych towarów za 202,648,313 r., a wyprowadzono także oclonych płodów i wyrobów z Rossji za 253,934,164 r.

P. Mandileny zamierza otworzyć w Moskwie od 1 czerwca instytut ortopedyczny.

Na jarmark Kijowski w styczniu przywieziono towarów za 1,465,450 r.; ale sprzedano tylko za 626,875 rubli.

List z Londynu pisany wyraża: Lud zgromadza się ciągle w hrabstwach, ażeby uchwalać petycje do parlamentu o zaradzenie nędzy kraju. Ostatnie zgromadzenie było w hrabstwie Worcester, gdzie szczególniéj rękawicznicy powstawali na wolność handlową; właściciele ziemscy i dzierżawcy nalegali ze swojéj strony o zaprowadzenie oszczędności w publicznych wydatkach i o zmniejszenie podatków. Odzywały się także głosy o reformę parlamentu. Wkrótce odbędzie się wielkie zgromadzenie w hrabstwie Kent na błoniach Penendeńskich. Ministrowie zezwolili w części na wyznaczenie kommissji, która się zajmie wykryciem nadużyć w kościele irlandzkim, bo spodziewają się, że kommissja nie wiele odkryje bezprawi, a z drugiéj strony zaradzi nie jednemu nadużyciu.

Teatralna gazeta Wiédeńska donosi, że bracia Geglowie, dyrektorowie teatru w Lublanie, po ukończeniu swoich reprezentacji w Trieście i Wenecji popłyną z całém towarzystwem swojém do Stambułu i założą tam teatr.

Dnia 26 lutego zgorzało w mieście norwegskiém Bergen w przeciągu 12 godzin 200 domów z magazynami, w których się znajdowały znaczne zapasy towarów. Wielu ludzi utraciło życie w płomieniach i przez zawalenie się domów.

Papiery greckie spadły w Londynie pięć na 100 z powodu, że Kurjer londyński, uważany za dziennik ministerjalny, doniósł, iż nowy xiąże grecki nie zaręczy dawniejszych długów greckich.

Niedaleko miasta Bingen przeprawiło się przez Ren 16 osób na promie. Nagle powstała burza; prom wywrócił się i 13 osób utraciło życie. Byli to prawie wszyscy ojcowie familji.

W Berlinie otrzymano wiadomość, że sławny doktor Graefe miał przypadek w podróży do

Sycylji, dokąd się wybrał z Neapolu. Zwiedziwszy szpital w Messynie udał się z trzema towarzyszami podróży do Catanea. Na popasie jeden z przewodników zsiadając z muła potrącił strzelbę; nastąpił wystrzał i cały ładunek szrutu trafił w łopatkę P. Graefego. Wszelako rana nie jest niebezpieczna. P. Graefe powrócił natychmiast do Neapolu.

Niejaka P. Imszott podjęła się wystawić w Amsterdamie teatr za 403,000 z. hol.

Improwizator francuzki Pradel, występuje teraz w Bruxelli.

Familja panująca w Brazylji wyzdrowiała już po nieszczęśliwym przypadku, ale słychać, że Donna Marja utraci oko.

Kompozytor muzyczny Rossini i poeta dramatyczny w Paryżu Scribe, otrzymali od cesarza brazylskiego order południowy.

Xiąże grecki Leopold przybędzie do Paryża na miesiąc i powróci do Londynu, zkąd dopiero popłynie do Grecji.

Nie ma już żadnéj wątpliwości, że Venezuela odłączyła się od Kolumbji.

Lord Cochrane bawi teraz w Florencji.

Francuzka izba parów naradzać się będzie nad projektem do prawa o pojedynkach.

W Marsylji i Tulonie czynią ciągle wielkie przygotowania do wyprawy przeciw Algierowi. W piérwszém mieście najęto już 130 francuzkich i 50 zagranicznych okrętów przewozowych, ale potrzeba ich będzie jeszcze więcéj. Przy końcu kwietnia wsiądzie na te okręty 32,400 wojska francuzkiego. Zapasy żywności wzięte będą na cztéry miesiące. W Tulonie kazano śpiesznie przygotować 55 płaskich statków, które użyte będą do wysadzenia na ląd wojska i materjałów wojennych. Rząd francuzki uwiadomił już króla J. pruskiego o zamierzonéj wyprawie przeciw Algierowi.

Meteorologowie francuzcy przepowiadają, że tegoroczne wina będą tak wyborne, jąk wina z roku 1811.

Paryzkie towarzystwo autorów drammatycznych, otrzymało od dyrekcji teatralnych za napisane dla teatrów sztuki, od 1 kwietnia r. zeszłego do 1 marca r. b., 563,872 fr.

Bawiący w Paryżu jenerał hiszpański Barradas, który dowodził wyprawą nieszczęśliwą przeciw Mexykowi, otrzymał od króla swego list w pochlebnych wyrazach, ale pomimo tego nie zamyśla powrócić do Hiszpanji.

Wielu Portugalczyków, którzy w Paryżu schronienia szukali, na wezwanie margrabiego Palmela wybiera się na wyspę Tercejrę.

W Jassach miały się znowu pokazać ślady powietrza moroweoo.

Dunaj wylał w okolicy Sylistrji, ale nie słychać o wielkich szkodach, gdyż mieszkańcy przewidywali wezbranie téj rzéki i zawczasu unosili swoje dobytki w miejsca bezpieczne. Słychać, że na wszystkich brzegach Turcji wzdłuż Dunaju ogłoszona będzie wolność handlu.

Hr. Capodistrias miał wystawić mocarstwom potrzebę przyłączenia Kandji i Samos do kraju greckiego.

Grecja będzie miała order pod nazwiskiem ś. Zbawiciela. Będzie to krzyż z białéj emalji, po jednéj stronie z wizerunkiem naszego Zbawiciela, po drugiéj z wieńcem palmowym i oliwnym. Podzielony na klassy będzie podług tego większy, lub mniejszy, kosztowniejszy, lub mniéj kosztowny.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKIEJ POD N° 616.